muoin myöskin kulutuksen alalla jakelukoneisto on rakennettu entisen yksityiskaupan järjestelmän perusteelle tahi on hyväksi käytetty ja voimakkaaksi käynyttä kulutuskooperatsionia. Tämä on Neuvosto-Venäjän kommunistisen hallituksen periaate tässä asiassa. Mutta niin eivät tahtoneet tähänastiset kooperatsionin johtomiehet. He eivät tahtoneet tunnustaa työväen vallankumouksen tosiasiaa. He toivoivat bolshevikien pikaista kukistumista, ja edistivät voimiensa mukaan sekasortoa teollisuuden ja muonituksiain alalla, eivätkä tahtoneet ryhtyä minkäänlaisiin keskusteluihin hallituksen kanssa. Hallitukselle ei näin ollen jäänyt muuta tehtäviä kuin järjestää oma kulutuskoneistonsa ja avata omat neuvostomuonitusmyymälänsä ja oli tästä seurauksena, että entiset kooperatiivit muuttivat mieltään, kun tuli hetki, jolloin he käsittivät, että aika joka vielä menee neuvostovallan kaatumiseen on laskettava ei päivissä eikä viikoissakaan, vaan kuukausissa jopa vuosissakin.

Ensimäisen sopimus neuvostovallan ja kooperatiivien välillä tapahtui huhtikuussa 1918. Hallitus vaati, että kooperatiivit lakkaisivat olemasta verrattain vähälukuisten yhtymiä, vaan että ne käsittäisivät koko Neuvosto-Venäjän väestön ja siten tekisivät tarpeettomiksi muut kulutusjärjestöt. Toiseksi vaati hallitus, että ne toteuttaisivat hallituksen elintarvepolitiikan perusperiaatteet. Kooperatiivit eivät suostuneet kumpaankaan vaatimukseen ja tästä syystä on dekreetti 12 p:ltä huhtikuuta luonteeltaan kompromissina. Sen sijaan että koko väestö olisi velvollinen liittymään kooperatiiviin, määrätään tämän dekreetin mukaan vaan, että kooperatiivit ovat velvolliset palvelemaan ei vain omia jäseniään vaan myöskin koko väestöä. Dekreeti alensi sisäänkirjotusmaksun kooperatiiveihin 50 kopeekaksi sekä määräsi palkintoja niille kooperatiiveille, joille onnistuu liittämään jäseninä koko väestö. Vahvistaakseen kooperatiivia taistelussaan yksityiskaupan kanssa määrää Dekreeti viimeksimainitun rahavaihdolle 5 pros. verotuksen; kooperatiivi on tästä vapautettu. Dekreeti kieltää yksityiskaupan edustajia astumasta kooperatiivin johtokuntiin. Dekreeti alleviivaa, että tarpeellisempain kulutusaineiden valmistusta ja jakelua koskevat Neuvostovallan asetukset ovat velvottavat eivät ainoastaan neuvostojärjestöille ja yksityiskauppiaille, mutta myöskin kooperatiiveille. Ja dekreetti varaa oikeuden kooperatiiveille edustukseen yleiskansalaisissa ja aluejärjestöissä pankintaa varten, sitävastoin kun Neuvostovallan elimille kooperatiiveihin samanlaista valtaa ei ole määrätty.

Täten siis jälkeen 12 p. huhtikuuta 1918 kooperatiivi jatkui olemaan itsenäisenä koneistona rinnakkaisena valtioelimenä, joka vain ryhtyi ajottaisiin sopimussuhteisiin vallan kanssa. Mutta tähän ei kehityksen kulku kooperatiivin alalla tietysti voinut pysähtyä.

Seuraavana Neuvostovallan toimenpiteenä kooperatiiveihin nähden ilmeni dekreeti 8 p:ltä elokuuta 1918 koskeva tavaravaihto.

Tämä dekreeti määrittelee Kooperatiivin tehtäväksi talonpoikaisväestön, joka on luovuttanut viljansa liikamäärän hallituksen muonituselimille, varustamisen teollisuustuotteilla. Että kooperatiivit aluksi tätä tehtäväänsä olivat kykenemättömät suorittamaan riippui osaksi tehtävän valtavasta suuruudesta, osaksi siitä, etteivät kooperatiivien johtohenkilöt mitenkään voineet suhtautua myötätunnolla luokitusperiaatteeseen s. o. että manufaktuureja, rautaa, tulitikkuja j. n. e. ei jaettu talonpoikain keskuudessa suhteellisesti sen mukaan kun he luovuttivat viljaa, vaan huomioonottamalla jokaisen todellisen tarpeen, joten siis köyhä sai enemmän vaikkakaan hän ei olisi luovuttanut viljaa lainkaan, mutta rikas ei saanut mitään, vaikkakin oli luovuttanut viljaa paljon, hänellä kun oli ennestään riittäviä varastoja kaupunkien antimia. Mutta joka tapauksessa suorittivat kooperatiivit tämän Neuvosto-Venäjällä hyödyllisen työn, jos kohta poikkeuksillakin dekreetin määräyksistä.

Seuraava askel kooperatiivien kehityksessä on dekreeti 2 päivältä marraskuuta.

Vaikka tässä dekreetissä ei vielä velvoteta koko väestön kuulumista kooperatiiviin, niin määrätään siinä, että jokaisen kuluttajan on oltava sisäänkirjotettuna johonkin jakelu osastoon, neuvostolliseen eli kooperatiiviseen ja jos ottaa huomioon, että suurimmalla osalla maaseutua ei ole neuvostokauppoja olemassa, niin merkitsee tämä dekreetin kohta sitä, että valtavan suuren väestön enemmistön täytyy ehdottomasti liittyä kooperatiiviin.

Dekreetissä edellytetään kooperatiivin edelleen laajan kehityksen mahdollisuutta. Täten liitetään kooperatiiviset varastot ja kaupat yhteiseen jakelupaikkojen verkkoon ja määrätään, että Muonituskansankomisariaatti varustaa nämä kaupat ja varastot yhtäläisesti kuin neuvostokaupatkin, ja etteivät kooperatiivimyymälät ja varastot ole kansallistuttamisen eli kunnallistuttamisen alaiset, ja vihdoin että ne niistä, jotka entisten dekreetien nojalla olivat kunnallistetut, tämän dekreetin nojalla palautetaan entisiin oikeuksiinsa.

Mutta entiset kooperatiivit jatkoivat kaikesta huolimatta taisteluaan kooperatiivien uutta suuntaa vastaan — nyt passiivisen vastarinnan muodossa. Silloin alkoi työkansa kommunistien kehotuksesta kooperatiivien vallottamisen sisältäpäin ja sillä menestyksellä, että kolmannessa työläisten kooperatiivikokouksessa (joulukuussa 1918) siihen saakka kooperatiiveissa valta-asemassa olleet menshevikit joutuivat auttamattomasti tappiolle. Aatteellinen työväestö Kooperatiivin keskus, Yleisvenäläinen Työmies Kooperatiivin Neuvosto muuttui kommunistiseksi.

Tästä ajasta lähtien suoritettiin kooperatiivin järjestäymistyötä kahdelta taholta: ulkoapäin johdattamalla kooperatiiveihin dekreetien avulla kaupunkien ja maaseudun työtätekevät joukot ja sisältäpäin työläiskooperatiivien avulla, jotka kuuluvina paikallisten yleis-kooperatiivisten yhtymien ja Keskusliiton kokoonpanoon olivat tilaisuudessa ajamaan Työmieskooperatiivin Neuvoston politiikkaa.

Kansantalouden Korkein Neuvosto, joka tähän alkaan ohjasi kooperatiiveja, julkaisi määräyksen, jonka nojalla kaikki kooperatiivin johtavat elimet puhdistettiin kaikista työläisille ja työtätekeville talonpojille vihamielisistä aineksista.

Niiden rajotusten lisäksi, joista oli määrätty dekreetissä 12 p:ltä huhtikuuta, säädettiin, että aktiivinen ja passiivinen vaalioikeus riistetään niiltä, jotka hyväkseen käyttävät palkattua työtä voittoa saadakseen, niiltä, joiden elämisen peruslähteenä ilmenee työtön tulo eli työtön omaisuus, kaikilta entisiltä kauppialta, jos heidän kauppansa lopettamishetkestä on kulunut vähemmän kuin kolme vuotta, kaikilta kirkonpalvelijoilta, ellei heitä suositeltu kooperatiiviasian todellisina harrastajina, munkeilta, entisiltä poliiseilta jne.

Seuraava askel neuvostokooperatiivisessa lainsäädännässä oli dekreeti 20 päivältä maaliskuuta 1919 kulutuskommuuneista.

Tämän dekreetin alkulauseessa sanotaan m. m.

"Muonitusasian vaikea tilanne vaatii ryhtymään erityisiin toimenpiteisiin maan pelastamiseksi nälältä sekä ankaraa voimien ja varojen säästämistä."

"Jakelua koskevassa asiassa on sentähden tarpeellista aikaansaada yhtenäinen jakeluelin. Tämä on sitä välttämättömämpi ja kiireellisempi kun kaikki jakeluelimet (pääasiassa kuuluvat kolmeen ryhmään: muonituselimet, työväenkooperatiivi ja yleis-kansalaiskooperatiivit) saavat suurimman osan tavaroistaan samaisesta lähteestä, ja hankailut näiden ryhmien välillä kävivät käytännössä sietämättömiksi häiriöiksi asialle".

"Voimassaolevien jakeluelimien yhdistämisen täytyy tapahtua niin, että säännöllisen joukkojakelun päälin, s. s. juuri kooperatiivi, ainoana koneistona perustettuna ja tarkistettuna monivuotisella kehityksellä ja käytännöllisellä kokemuksella kapitalismin aikana, ei tule hävitetyksi eli syrjäytetyksi vaan että se pannaan uuden perusteeksi, säilytetään ja parannetaan."

Mainittakoon lisäksi, että tämän dekreetin mukaan liitetään kooperatiiviin koko väestö sekä kaupungeissa että maaseudulla ja että kaikenlaiset sisäänkirjotusmaksut lakkautetaan.

Ylempänä huomautettiin jo että 1 päivänä tammikuuta 1918 monnessä kulutusyhdistysten luku Venäjällä oli 25 tuhatta, syyskuussa 1919 oli niiden luku kohonnut 50 tuhanteen ja jäsenten luku 18 miljoonaa, s. o. lisääntyi kahdenkertaiseksi neuvostovallan aikana, huolimatta että dekreetti koko väestön pakollisesta liittämisestä kooperatiiviin vielä ei oltu julaistu. Kooperatiivin vuosivaihto v:lta 1917 oli 6—7 miljaardia ruplaa, v. 1918 tämä numero nousee 12—15 miljaardiin ruplaan. Vuonna 1917 Keskusliitto vastaanotti 6 tuhatta vaunulastia muonavaroja, mutta v. 1918 luku nousi 32 tuhanteen vaunulastiin.

Isännäksi kooperatiivissä ovat alkaneet tuntemaan itsensä ei entinen etuoikeutettu jäsen, joka joskus oli suorittanut osakemaksunsa ja tottunut "omalta" kooperatiiviltaan saamaan muita runsaammin tavaraa, vaan työmiesten ja talonpoikain laajat joukot.

Täten siis kooperatiivi etupäässä väestön porvarillisten ryhmien yhtymästä on, elettyään väliaikaisen puolueettomuusajanjaksonsa, muuttunut Neuvostojärjestelmäksi, joka kannattaa hallituksen tarkotusperiä, näkee vihollisia ja ystäviä siellä, missä hallitus niitä näkee, ja tekee hallituksen kanssa jokapäiväistä uutta yhteiskuntaa luovaa työtä.

Ulkomailla maita ja mantereita kuljeskelevat kaikenlaiset menshevikit, sosialivallankumoukselliset, kadetit y.m., joiden ansio on että he aina ovat ymmärtäneet ja tulevat ymmärtämään vain lörpötellä, mutta eivät luovaa työtä suorittaa, ovat tiedottaneet, että kommunistit Neuvosto-Venäjällä. m.m. ovat hävittäneet kooperatiivin. Minkä verran tässäkin nähden lörpöttelijäin väitteissä on perää, siitä voi lukija itse edelläesitetyn nojalla saada käsityksen.

Voi kyllä sanoa, että kommunistit toiminnassaan sovittavat pakkoakin saadakseen kehityksen kulkemaan heidän viitottamaansa tietä. Mutta ensiksikin on huomattava, että Venäjällä vielä eletään vallankumousaikaa, mikä luonnollisesti antaa erikoisen leimansa elämälle; toiseksi on sen, joka läheltä on ollut tilaisuudessa seuraamaan asiain kulkua, tunnustettava, että jos kommunistit sovelluttavatkin pakkoa, niin tapahtuu se aina jonkun vissin ohjelman, jonkun vissin päämäärän saavuttamiseksi, mikä on merkillepantava siitä, että se on käytännöllinen ja todellista venäläisen elämäntarvetta vastaava. Siinä juuri piilee bolshevikien suuri ansio ennen kaikkia muita puolueita Venäjällä.

KULTALÖYTÖJÄ URALIN VUORISTOSSA.

Lontoo, helmik. 5 p. — Venäjältä tänne tulleessa langattomassa sähkösanomassa kerrotaan, että Uralin vuoristossa on hiljattain tehty tärkeitä kultalöytöjä. Neuvostovallan insinöörit ilmoittavat, että jos saadaan nykyaikaisia koneita, niin Venäjän kullantuotantoa voidaan lisätä 60 prosentilla seuraavan kahden vuoden kuluessa.

Sydämen surulla saan ilmottaa sukulaisille ja tuttaville, että kuolon kylmä käsi tempasi rakkaan puolisoni ja hellän lasten äidin

Katri Sofia Tenhonen
(o. s. Kantokoski)

Syntynyt Lapualla, Lokaluoman kylässä, V. l., kesäk. 23 p., 1869; kuoli Kellogg'issa, Idaho, tammik. 20 p., 1920, sairastettuaan lyhyen aikaa sydäntautia. Suremaan vainajaa jäin minä, hänen puolisonsa ja kymmenen lasta, seitsemän lastenlasta, yksi veli ja viisi vävyä täällä, kolme veljeä ja yksi sisko Suomessa, ynnä muita sukulaisia ja tuttavia täällä ja Suomessa.

PUOLISO MANNE TENHONEN JA LAPSET

Box 15, Enaville, Idaho.

Saapui elos iltahetki,
Voimas sulta loppuivat;
Poski painui kalpeaksi,
Tuli silmäs sammuivat. —
Kastan hautasi kyynelin,
Ei muita kukkia mulla.
Vuota vaimoni rakkahin,
Tahdon luoksesi tulla.
—PUOLISO.

Koti kylmä ja kolkko on
Kun rakas äitimme kuoli,
Kaatui turvamme verraton,
Tuli tuska ja huoli.
Elo runteli turvamme tään,
Käsi herpos jo hellä.
Mikä osana lieneekään
Meillä orvoksi jäänehillä.
—LAPSET.

LAHJOITTANUT

Toverin puolustusrahastoon ..$5.00
Toverin rakennusrahastoon ...$5.00
Toverin lukija, San Francisco, Cal.
Lahjoittanut rakennusrahastoon:
Chas. Lembin $5.00
Brooks, Alaska.
Puolustusrahastoon
S. S. Osasto New Castle, Wash. $5.54

TOIVO TOIVONEN
781 MISSISSIPPI AVE.
PORTLAND, OREGON.
Hienoimmat leivokset ja makeiset. Jääkermaa ja tupakkaa. Hyvä kohtelu. Samat hinnat kaikille.

HALUTAAN TIETOJA

Missä ovat entiset ruokamieheni: J. KAUPPI, HJALMAR AALTO, NESTOR HÄNNINEN, AUG. NELSON, SANFRED THOMPSON, KALLE KRUM, I. E. VICER, JOHNSON, ALBERD, MATTI KANGAS, SIITERI, KALLE JA KALLE MÄKI? — Koettakaapa pojat muistaa velvollisuutenne, sillä olen mielestäni kyllin kauvan odottanut rikastumistanne. — Teidän entinen keittäjänne: EDLA HAAVISTO, 515 East 2nd St., Aberdeen, Wash.

Suomesta Kirjoja!!!

SUOMESTA ON JUURI SAAPUNUT pieni määrä kirjoja, joita on yleisesti kaivattu suuresti koko sodan ajan, jolloin kirjojen saanti Suomesta on ollut mahdoton. Alempana lueteltuja kirjoja on vaan rajoitettu määrä, joten saadaksenne tilatkaa heti.

Uusi Lääketiede, kirj. Louis Kuhne, sid. $2.00
Kasvojen Ilmeoppi, kirj. L. Kuhne, sid. 1.00
Järjestel. Miehille, kirj. J. P. Muller, sid. 1.00
Järjest. Lapsille, kirj. J. P. Muller, sid. 1.00

TOVERIN KIRJAKAUPPA
BOX 99, ASTORIA, ORE.

MIKSI TUHLAATTE RAHAA VAATTEISSANNE?

SÄÄSTÄTTE TUNTUVASTI RAHAA kun tilaatte itsellenne SORSEN'IN valmistamia pukuja ja päällystakkeja, jotka vuosikymmenien kuluessa ovat saavuttaneet hyvän maineen suomalaisten keskuudessa TYÖN ja SOPIVAISUUDEN aina takaamme; mallin ja kankaan saatte itse valita. Kääntykää asiamiestemme puoleen.

SORSEN BROS. & CO.

443 S. DEARBORN ST. Union Leima Kaikissa Puvuissamme. CHICAGO, ILL.
REHELLISIÄ JA TARMOKKAITA ASIAMIEHIÄ HALUTAAN!
ARVID LOW,
1416 GRAND AVE. Yleisasiamies Lännellä. ASTORIA, ORE.

OREGONIN LAINLAATIJAKUNNAN PÄÄTÖKSEN MUKAAN AINOA TÄYSIN LAILLINEN SUOMALAINEN KIRJA OREGONISSA

SUOMALAIS-ENGLANTILAINEN

SANAKIRJA

Toimittanut **SEVERI ALANNE**, Kustantanut Työmies Kustannusyhtiö

ON VALMIS

Sivuja 966. Tilaukset täytetään heti. **Hinta $7.50**

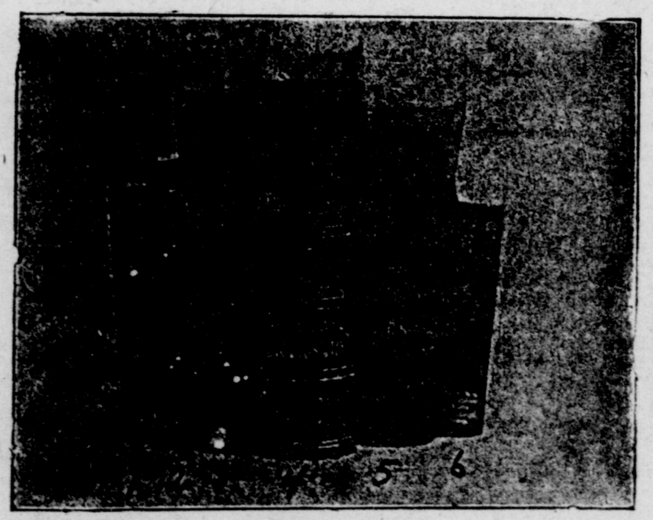

ON
- Suurin kooltaan
- Laajin sisällöltään
- Tarkin laadultaan
- Käytännöllisin käyttää
- Halvin hinnaltaan

Parhain suomalaisille Amerikassa

MILTÄ

ALANTEEN SANAKIRJA

näyttää verrattuna toisiin tunnettuihin sanakirjoihin:
- No. 1 Rekosen
- No. 2. Armisen
- No. 3. Ervastin
- **No. 4. Alanteen**
- No. 5. Websterin
- No. 6. Nortevan

Englanninkieltä puhuu nykyään maapallolla jo yli 200 miljoonaa ihmistä. Senjälkeen kun vastapäättyneessä maailmansodassa anglosaksinen rotu pääsi voittajien puolelle, tulee englanninkieli epäilemättä nopeasti pääsemään maailmankielen kiistämättömään asemaan. Jokainen asioita vähänkin laajemmalti katsova suomalainen käsittänee tällöin, mikä tavaton merkitys on englanninkielen oppimisella.

Uskallamme väittää tämän tarjoamamme Alenteen sanakirjan olevan parhaan ja täydellisimmän englanninkielen opiskeluvälineen, mitä vielä tähän asti on suomenkielellä tuotettu.

Kysykääpä itseltänne vakavasti: "Eiköhän minunkin pidä se hankkia, jollen ole aivan saamaton nahjus?"

Leikatkaa tämä lippu irti ja lähettäkää rahat mukana konttoriimme.

TOVERIN KIRJAKAUPPA, Box 99, ASTORIA, ORE.

Lähettäkää heti .....kpl. Alanteen Suom.-Englantilaista Sanakirjaa. Maksuksi seuraa mukana $.....

Nimi.....

Osote.....

Tilaamalla 5 kpl. kerralla tällä lipulla, voitte pidättää 20 prosenttia palkkioksenne.

RAHANLÄHETTÄJILLE!

Me emme ilmoita dollarihintoja, joita emme maksa. Me aina maksamme kansalaisillemme kunakin päivänä Suomen Pankin virallisen myyntikurssin. Niinmuodoin saatte dollareista

Korkeimman hinnan

Yllämainittua tapaa seuraten me maksoimme dollarista

Smk.	Smk.	Smk.
$24.10	$24.10	$25.00
Tammik. 28 p.	Tammik. 29 p.	Tammik. 30 p.

Lähetyskustannukset 25 senttiä postiteitse, $3.50 sähköteitse.

Lähettäessänne rahanne meidän kauttamme

AUTATTE SAMALLA KOTIMAATANNE,

sillä dollarinne käytetään täällä ainoastaan Suomeen menevien tavaroitten ostoon. Liikkeemme on todellisesti suurin suomalainen pankkiliike Amerikassa. Takeena toimistamme on, paitsi pääomaamme ja vararahastoamme, $65,000,

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta r. l.,

ainoa asiamiehemme Suomessa. Sen omaisuus on

YLI 60 MILJOONAA MARKKAA

Keskuskunnan kannattajajoukko, lähes puolet koko Suomen väkiluvusta ja niiden joukossa varmasti joku teidänkin omaisistanne, kuluttaa Keskuskunnan hankkimia elintarpeita ja kulutustavaroita. He saavat suoranaisen hyödyn niistä dollareista, jotka lähetätte meidän kauttamme.

Perusajatuksenamme on auttaa Suomesta tänne siirtyneitä kansalaisiamme. Ainoastaan suoraan heiltä saamiamme rahasiirtoja välitämme summan suuruuteen katsomatta. Sattuneesta syystä ilmoitamme, että emme ota välittääksemme rahasiirtoja, mitä meille tarjoaa joko suoraan tahi välikäden kautta joku rahainvälitystä ammattina harjoittava liike.

Vastaanotamme myös **Rahoja Talletustilille** joille myönnämme **5 Pros. Korkoa**

Kunnioittaen

HELANDER & NEKTON
PRIVATE BANKERS,
Woolworth Building, Room 1104. 233 Broadway, New York City.